

Västerås kommun

Beslut efter uppföljning för gymnasiesärskola

efter tillsyn i Edströmska gymnasiesärskola
belägen i Västerås kommun

Uppföljning av tillsyn i Edströmska gymnasiesärskola

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Västerås kommun under våren 2018. Skolinspektionen fattade den 20 april 2018 beslut efter tillsyn för Edströmska gymnasiesärskola. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Västerås kommun inkom med den 30 augusti 2018 samt kompletteringar den 18 oktober 2018.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
7. Styrning och utveckling av verksamheten		
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande	2019-01-31
Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2019-01-31

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp
Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att senast den 31 januari 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbild-

ningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen, utan ska också omfatta uppföljning av resultat från lärande som sker på arbetsplats (APL). Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att samtliga delar av det systematiska kvalitetsarbetet finns dokumenterade.

Motivering till bedömning av brist

I beslut den 20 april 2018 (dnr 43-2017:6193) bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Tillsynen visade att rektorn inte dokumenterade det systematiska kvalitetsarbetet avseende skolans resultat av genomförda analyser samt beslutade utvecklingsåtgärder. Västerås kommun förelades i beslutet att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 31 augusti 2018.

Skolinspektionens bedömning är att det fortfarande finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet för Edströmska gymnasiesärskola. Rektorn dokumenterar fortfarande inte det systematiska kvalitetsarbetet avseende skolans resultat av genomförda analyser samt beslutade utvecklingsåtgärder. Av den redogörelse som huvudmannen inkommit med framkommer att huvudmannen ännu inte har åtgärdat denna brist.

I skollagen föreskrivs att rektorn ansvarar för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det

systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt, med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionens uppföljning visar att rektorn fortfarande inte dokumenterar det systematiska kvalitetsarbetet avseende skolans resultat av genomförda analyser samt beslutade utvecklingsåtgärder. Av huvudmannens inlämnade redovisning den 30 augusti 2018 framkommer att bristen består i att gymnasiesärskolan behandlats som en del av övriga skolan och därför har det varit svårt att bedriva systematiskt kvalitetsarbete med fokus på gymnasiesärskolans verksamhet. Vidare framkommer att åtgärden därför blir att upprätta separata dokument och arbeta i enlighet med Skolverkets stödmaterial "Kvalitetsarbete i praktiken". Vid huvudmannens kompletterande uppgifter som inkom till Skolinspektionen den 18 oktober 2018 uppger huvudmannen följande "Dokumentation/analys och handlingsplan (som kallas enhetsplan) avseende Edströmskas Gymnasiesärskola är under framtagande och kommer att delges Skolinspektionen så snabbt som möjligt."

Motivering till val av verktyg

Eftersom verksamheten vid Edströmska gymnasiesärskolan inte uppfyller författningarnas krav föreläggs Västerås kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpta brister i verksamheten

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde, får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta avser samtliga ämnen och ämnesområden som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen inom nationella program, samt ämnen och ämnesområden inom individuella program. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL).

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan

också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Västerås kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

I beslut den 20 april 2018 (dnr 43-2017:6193) bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Vid tillsynen framkom att det fanns två elever på skolan med betydande språksvårigheter, där behovet av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet inte hade utretts. Västerås kommun förelades i beslutet att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 31 augusti 2018.

Skolinspektionens bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisade åtgärder inte framkommer annat än att den påtalade bristen är åtgärdad. Numera har samtliga elevers behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet utretts, om de har betydande språksvårigheter. Av den redogörelse samt av de åtgärdsprogram som huvudmannen inkommit med framkommer att de två ovan nämnda elevernas behov av särskilt stöd har utretts och att åtgärdsprogram är utarbetade.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i

skolarbetet. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet. Det finns en välfungerande samverkan med arbetslivet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Västerås kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

I beslut den 20 april 2018 (dnr 43-2017:6193) bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete, då psykolog och kurator inte var delaktiga i det arbetet. Vidare bedömde Skolinspektionen att skolbiblioteket vid Edströmska gymnasiesärskolan inte användes för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling på det sätt som författningarna kräver. Skolinspektionens utredning visade att eleverna inte besökte skolbiblioteket och att skolan inte använde skolbiblioteket som en del i undervisningen för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur. Västerås kommun förelades i beslutet att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 31 augusti 2018.

Skolinspektionens bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisade åtgärder inte framkommer annat än att de påtalade bristerna är åtgärdade. Kuratorn och psykologen deltar numera i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Vidare används skolbiblioteket numera som en del i undervisningen för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Av den redogörelse som huvudmannen inkommit med och av det undervisningsmaterial som huvudmannen har bifogat framkommer att kuratorn och

psykologen, bland annat, är delaktiga i planeringen av förebyggande och hälsofrämjande åtgärder som till exempel undervisning om sex- och samlevnad, stress och vikten av bra kost och motion.

Vidare framkommer av huvudmannens redogörelse att eleverna numera besöker skolbiblioteket och lärarna använder skolbiblioteket i undervisningen. Lärarna har fått kompetensutveckling i lärverktyget Inläsningstjänst och erbjuder eleverna till exempel ljudböcker.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

X Mårten Petersson

Beslutsfattare
Signerat av: Mårten Petersson

X Sara Carlsson

Föredragande
Signerat av: Sara Carlsson